

Nro: 46.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden December 6-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

A' hosszasan tartott szép és meleg őszi időjárását, nyoltz vagy több napokkal ennekelötte, hideg, szel, komor, nedves és havas idő váltotta fel, a' Duna vize, melly a' hosszas szárazság miatt nagyon le apadt, ismét meg nevededett annyira, hogy azon a' leg terhesebb hajók is könnyen járhatnak le és felfelé. A' Bécs körül lévő patakokban is, mellyek ellen a' mólnárok már panaszolkodni kezdettek, s arra való nézve a' lisztnék az árrát is nagyon fel emelték, bövséges viz foly, de a' liszt arra nemtsak alább nem szállott, hanem még fellyebb ment.

A' múlt November 12-ik napján Ádelsheimi Baró Staa der Jó se f, Cs. Kir. fegyvertármester, a' Maria Terézia vitézi Rendjének Commendatorja, és egy gyalog Regimentnek tulajdonosa, itt életének 71-ik esztendejében meg halálozott, és rangjához il-
lő katona halotti pompával el is temettetett. — Ez az érdemekkel tündöklő régi familiából származott, és a' fegyverben meg öszült vitéz férfiú 15 esztendő korában állott a' Cs. Kir. hadi szolgálatba, és minekutánna feltiszti hivatalban a' hét esztendő-
kig tartott hadakozást ki szolgáltá volna, 1777-ik esztendőben Oberstérségre, 1784-ben Generál Major-
ságra, 1790-ikben Feld Marschal Lajtinantságra, végre 1801-ikben Fegyver Tármesterségre emelte-
tett. 55 esztendőig tartott kiv hadi szolgálatja után, 1804-ik esztendőben nyugalomra bocsátat-
tott, mellyben leg nagyobb gyönyörűségere szolgált a' felebaráti szeretetnek gyakorlása, és a' szükölkö-
dő szegényekkel való jótétel.

Egy ide való betsülletes ifjú Görög Kereskedő, kinek 600 mázsa gyapotja volt, midőn annak az ár-
ra, mázsájának 295 forintról 280-ra alább szállott volna egy kevés időre, tanátsosabnak tartotta azt el adni, mint a' miként ő gondolkozott vala, annál is több kárt vallani. — Azonközben Helvéczziából, Frantzia Országból, és másuttan is sok külföldi Ke-
reskedők jöven ide a' gyapotvétel végett, annak mazsájának az árra, papiros pénzben 550 forintra emelkedett fel, mellyenn az ifjú Görög kereskedő meg búsulván, nagy bánatba esett, sőt végtére el-
mejébe is megháborodott. De ezen ő szerentsétlenségé-
nek sokkal nagyobb oka volt még az, hogy az ő édes atya magá dolgaiban innen Ó Orsovába, onnan pe-

dig Török Országban lévő 90 esztendőös édes anyjának látogatására, kinek halálos betegségeről tudósítást vett, utazott, a' hova minekelötte ki' indúlt volna Ó Orsovában testamentomot tett, 's azt fiának meg küldötte, mellynek vételén még nagyobb bánatba és nyavalyába esett az ifjú Görög Kerekedő. Néhány nyavalyájának orvoslására öfzve gyúlt ide való nevezetesebb Doctorok azt javaslották, hogy leghathatósabb gyógyító szer leszen édes attyának haza jövétele, mellyre nézve a' betegnek egy jó barátia tsupán rajta való szánakozásból mindjárt útnak indúlt, a' beteg édes attyát Török Országba felkeresce, haza hozta, kinek szemlélésén az ifjú meg örülvén terhes nyavalyájából lalsanként egészen ki gyógyult.

Magyar Ország.

A' Ludovicea nemzeti katona Akadémiának fő gondviselője, Magyar Ország fiseretett Nádorispanya Jósef Cs. Kir. Fő Herczeg, a' múlt Novemb. 18-ik napján Vácra utazván, a' vele volt fő építő mesterrel Heppé Urral együtt a' Váczi Therezianum-épületjét, mellyet kegyelmessen uralkodó Felséges Urunk a' nevezett katona Akadémiának ajándékozni méltóztatott, meg szemlélte, annak minden szobáit, udvarát bé járta, meg vizsgálta, 's azután mintegy két óra tájban a' Püspöki rezidentziába, a' hova szállott volt ismet visszament, és mostani Váczi Püspök Méltos. Kamanházy László Ur Eö Nagysága által Kir. vérből való származásához illendőképen meg vendégeltetvén, még azon a' napon visszament Budára. — Eddig is nem utolsó helyet érdemlett Vác város a Országunk nevezetesebb vá.

rosi közt, mind annak régiségére és kies fekvésére, mind a' Püspöki rezidentzára, mind annak népes piatzára nézve. Néhány hazai Historicusok szerent I. Gajza Magyar Király építette azt 1076-ik esztendőben azon a' helyen, a' mellyen Salamon Királyon győzedelmet vett; Róka Kánonok ellenben a' 955-ik esztendőre határozta meg annak épitetését. — Ennek a' városnak hajdani díszét, szerentséjét és sizerentsétlenséget itt előszámlálni nem tzelem; elég az ahoz, hogy a' Ludovicea Akadémiának fel állítása olly dísz hirt és nevét ad ennek a' városnak, a' millyennel soha sem birt ennekelötte, és nemtsak magok a' Váczi lakosok, hanem a' körül belől fekvő helységek is nagy hasznot fognak ezen katoná nevelő háznak felállításából venni.

BCIA' Császár Hufzár Regimentjebéli tiszti Kar ennek a' Katona Akademiának fel állítására 1200 forintot ajánlott 's adott, mellyet Generalissimus Károly Cs. 's Kir. Fő Herczeg által Nádor Ispány Eö Kir. Fő Herczegsége kezébe szolgáltatott.

Frantzia Birodalom.

A' Portugalliából igen betsülletes Capitulatio mellett hazajába botsattatott Fr. hadi nép a' Rochellei kikötőhelyben ki szállván, egy kevés pihenése után hires Vezérjek az Abrantesi Herczeg kormánya alatt Spanyol Országba indúlt. — A' Frantzia Császári testörző sereg 4000 granatirosokkal, és ugyan annyi musquetirosokkal öregbitetni, 's mind öszve 22000 főre fog tétetödni. — Egy esztendőtől fogva a' Frantzia Orzági hadi kikötőhelyekben 12 linea hajók, 's annyi fregatok készitettek ki, 25 más linea hajók és 20 fregatok vannak munkában. — A'

Spezziai kikötőhely, Génua szomszédtságában erősségére nézve már is a' Tuloni kikötőhellyel vetélkedik — A' közép és Adriaticum tenger partjainak Olasz és Frantzia Országban való egyesítetések a' Fr. Birodalomhoz tartozó hadi kikötőhelyeknek elegendő eleséget, fát, és matrózokat szerez. — — Valencze, Ankona, Napoly, Hollandia és Olasz Ország mozgásban vannak. —

A' jövő Januarius 14 és 15-ik napjain leszzen elztendaje, olly rendkívül való módon fel duzzadt a' Skaldiai Ofztályban (a' volt Catholicum Belgiamban) a' tenger özöne, a' millyen 1553-ik elztendőtti fogva nem volt, melly nemcsak azon tartomány-nak nagy részét bé borította, hanem a' mi keserve-sebb volt 16000 hold szántóföldet egészlen el nyelt, vagy inkább el süllyesztett. — Erre nézve az a' planum tétetődött a' törvénytévő Tanátsnak egyik gyűlésében mostanában, hogy azokat a' lakosokat, a' kik azon nagy özön miatt leg többet szenvedtek, a' köz kintsárból segiteni kellene, hogy annál fogva, az akkor el romlott tengeri töltéseknek meg újítatására alkalmasakká tetettefsenek.

Nanciban, a' volt Lotharingiai herczegségnek fő városában 300 hadi tífzt, és 1445 köz ember van hadi fogságban a' Pruffziai Ármádiától. Ezek közzül azok, a' kik a' Tilsiti békefégyben el vétett Pruffziai tartományokban születettek, már néhány hólnapokkal ennekelötte szabadon botsátattak.

A' Párisban lévő Persiai követ A s k e r - K h a n a' múlt November 2-ik hetében, az oda való Csász. képes száiát, a' mellyben a' Császári familiának, a' nevezetesebb Marsaloknak és Generálisoknak képsik vannak, meg látogatván, nagy meg elégedést muta-

tott. Sokszor a' velek való befzélésre is fel nyitotta a' száját, nagy egyenlőséget találván az eleven és néma képek közt. — General Sabin, a' ki a' Francia Csász. testörzö seregnek egy részét comandirozza, St. Germaini herczeggé tetetődött.

Minekutánna az Anglus kereskedő hajók előtt a' száraz Európának minden kikötőhelyei bé zárat. tattak, és minden N. Britanniai kéz mivek és napkeleti s napnyugoti termések azokból ki záratattak volna, a' kaffé, nádméz, china, indigo s több e' féle Indiai termések helyett másféle surrogatumoknak keresésekben fáradoztak az Európai Tudósok. Találtak is némellyeket, de koránt sem ollyakat, mint a' millyenek az Indiában termettek. — Az Indigo helyett, mellyből a' leg szebb setét kék festék készittetik, Lipsiában és Koloniában másféle surrogatum találtatott. Ezt a' belső dolgokra ügyelő Francia Minister a' Párisi Chemikusok által meg vizsgálta, nem olyanok találta, mint a' millyen az Indiai Indigo. Arra való nézve következő intést tétetett az Országban közönségessé, mellyben a' többi közt így szólott: „A' festő materiának, nevezetesen az Indigónak szüksége és ritkasága más surrogatumoknak keresésekre szolgáltatott alkalmatofságot a' Tudósoknak. Ez az igyekezet magában ditsiretre méltó, de a' talalmány a' próbát ki nem állotta, következéskepen vigyázónak kell lenni az e' féle surrogatumoknak meg vételékben.

A' Párisi Zsurnálok szerént a' Svéciai Királynak békefességgel kínálkozó planumára a' Dániai Király akként válaszolt, hogy nem másképen, hanem frigyos barátival egyetértőleg botsátkozik a' Svéciával való békefességes alkudozásba. — A' Bayonnéből Párisba

küldött magános tudósítások azt tartják, hogy oda minden nap számos hadi foglyok mennek, a' kik közt sok Stabalis tisztek vannak; ezek azt beszéllették, hogy álmétkodással látták azokat a' sok Frantzia hadi seregeket, a' kikkel az utban öszve találkoztak. A' Spanyol fogoly katonak Frantzia Országának belsőbb tartományiba küldetnek.

A' törvénytevő Tanátsnak 19-ik Novemberi gyűllésében Napoleon Császárnak az a' levele kedves érzékenységet gerjesztett, mellyet Novemb. 12-ikén küldött Burgosból. Ebben arról tudósította őket a' Fejedelem, hogy a' Burgos mellett történt verekezésben a' Spanyol insurgenseket meg verte, tőlök 12 zászlót nyert, a' mellyek közt olyanok is vannak, mellyek a' Spanyol Kir. testörző sereghez tartoztak. ~~Ezeket a' zászlókat, mint győzedelmének~~ tsalhatatlan jeleit a' törvénytevő Tanátsnak küldötte az eránt való tiszteletének vóltaképen leendő ki jelentésére.

Az *Isle de France Martinique* nevezetű Ámerikai szigetekből jött két Fr. kereskedő hajók fzerentséfsen bé eveztek a' Burdegalisi kikötőhelyben. Az egyik 518 ball Bourhonnai kafféval, 4 ball székfüvel, a' másik pedig 552 ball kafféval vóltak megterhelve. Még több hajók is várattatnak azon szigetekből.

Északi Európa.

Minden véges teremtés változás alá vettetett. — A' Svéciai Pomerániának magától a' természetből és mesterségtől is meg erősitetett fő városa és erőssége, mellyet 1309-ik észtenőben I. Jaromár Rügeni Herczeg építettett vala, és a' melly

azon időpontjától fogva Európának leg erősebb 's leg nevezetesebb várai közül való volt, régi ditsősé-
gét majdan elveszti. A' 30 esztendőig tartott há-
borúban az Austriai Armadának igen híres fő vezé-
re Feldmarsal Wallenstein, 1629. ik esztendő-
ben 30000 emberből álló hadi seregével annak os-
tromlására menvén, azt elsőben fel kérte, és azon
Stralsundi deputatusoknak, a' kik az ő táborában a'
tagadó válasszal ki mentek, így szólott; Ha lán-
tzal volna is a' várostok az éghez kap-
tsoltatva, még is meg venném, meg hó-
doltatnám. Hozzá is fogott annak ostromlásá-
hoz, és nemcsak keményen ágyúztatta, hanem egy-
néhány versben erőszakkal is meg mászatta annak
bástyáit; de nyóltz hetek alatt armadiájának felénél
több része vagy elveszvé, vagy meg sebesített-
vén, kéntelen volt annak maradványával minden vég-
éres nélkül az alól el menni. — Ennek az erőség-
nek le rontására parantsolat adatván abban minden
nap 1000 ember foglalatoskodik, mellyenn nagyon
örvendenek a' Stralsundi lakosok, nem félvén többé
az ostromlásnak szomorú következéseitől.

A' 10 ik Novemberi Koppenhágai közönséges
levelek azt hirdetik, hogy a' Svéciai Királynak azon
parantsolatja, melly fzerént minden Országában lévő
ferfiakat 18 esztendőstől fogva a' 42 esztendő-
kig fel fegyverkeztetni kellett volna, több vidékek-
ben nagy békételenséget és zugolódást okozott,
melly miatt kéntelen volt azon Fejedelem azon pa-
rantsolatját vissza húzni, és csak azokra szorítani,
a' kik hazájoknak védelmezésére önként fegyvert
fogni akarnak.

A' Berlini Telegrafus azt beszéli, hogy a' még Pruffziai tartományokban lévő Frantzia hadi seregeknek fő kormányozójok Herczeg Auerstaedt (Mar-sal Davoust) arról tudósittatván, hogy a' Drieseni Polgármester azoknak a' Fr. katonáknak, a' kik hadi Előjáróiktól adatott passzus levéllel és jó rend-tartással utaznak, nemcsak semmi kenyeret és elesé- get adni nem engedett, sőt a' mi több velek em- ber e' enél szókott banni, Le Grand osztályos Gene- rálisnak meg parantsolta, hogy ezt a' dolgot szoros- san meg vizsgálja, és ha valóságnak lenni találja, a' vádoltatott személyeket küldje hozzája Berlinbe. Parantsolatja végén a' nevezett Herczeg így szóllott: mivel, úgymond, a' Frantzia seregek szoros hadi fenyiték alatt tartatnak, szükség azokat a' polgári tisztviseleket is példásan meg büntetni, a' kik ma- gok kötelességeiknek eleget nem tesznek, és azt, a' mivel a' hadi embereknek tartoznak, el mulatják.

A' Felsőges Orosz Császár Erfurti útjából, a' múlt October 28-ik napján, éjeli 11 óraker szeren- tséfsen haza menvén Petersburgba, a' következett napnak estéjén az egész város ki vólt világosítva, és minden lakosok vetélkedtek egymással kedves ural- kodó Fejedelmek szerentsés hazamenetelen való örö- möknek kijelentésében. A' Császári testörző sere- geknek tiszttjei fényes bált adtak azon napnak meg inneplésére. October 30-ik napján tartatott a' leg első nagy paradé, mellyenn 18000 ember állott fegyverben.

Azoknak az Orosz Csász. hadi seregeknek, a' mellyek Generál-Lajtinánt Gróf Kamenskoy ve- zérése alatt a' Finnlandiában esett verésekben ma- gokat vitézségek, és a' hadi nyomorúságoknak

békefséges el tőrések által meg különböztették, maga velek való meg elégedését kijelenteni, és minden alltisztnek 's köz embernek, egyen egyen I. rubelt ajándékozni méltóztatott.

Spanyol Ország.

A' Parisi officialis újság levél a' Monitör ismét két bulletint adott ki a' Spanyol Országban lévő Frantzia nagy armádiáról. Az elsőbb úgy mint a' 19-ik Novemberi következőképen irattatik le az Ulmai közönséges újság leveleknek (Allgemeine Zeitung) 332-ik, és az Augspurgi Ordinari Post-Zeitungnak 285-ik darabjaiban:

Burgosban Novemb. 12-ik napján. A' Dantzig-i Herczeg, a' ki az ellenséget Bilbao mellett meg verte, azt tovább is üzven, Valmasédába bé marsirozott. Az ezen város jobb oldala mellett lévő magas hegyen tanyázó Insurgenseket Generál Sebastiani meg sajtítván, minden kesedelem nélkül meg támadta, izellyel verte, és mintegy 300 embert fogott el közzülok. Azonközben az Estremadurai három osztály seregbe formált armádia Burgosban volt őrizeten. Annak avantgardéja, vagy előjáró serege, melly a' Wallonerekből, a' Spanyol testörző seregekből, és a' Salamankai 's Leonl Universitásokban tanuló ifjaknak bátallionjaikból, 's több linea regementekből állott a' Badajozban újonnan fel állított seregekkel öregbitetvén 20000 főre nevedett. Mivel a' Frantzia Császár a' lovafságnak vezérlését az Istriai Herczegre (Befsieres Marsalra) bizta, a' másik Corpusnak kórmányát a' Dalmátziai Herczegnek (Soul Marsalnak) adta.

„Ez a' próbált vitézségű vezér Novemb. 10-ik.

napján, viradtakor a' Mouton osztály seregével az ellenségnek megkémlelésére menvén 30 ágyú lövéssel közönytetett meg, melly a' megtámadásnak jele lévén a' Gen. Mouton osztály seregének gyalogsága a' Fr. tüzelő artillériának védelmezése alatt sebes lépésekkel előre nyomúlt, és mindjárt az ellenségre való első rohanásban a' Wallonereket, és Spanyol testörzö seregeket hátrább verte. — Az Istriai Herczeg a' kormánya alatt lévő lovasfággal az ellenség szárnyát körül vette, és egészen zürzavarba ejtette, a' midőn 3000 ember hüllott el, ugyanannyi fogattatott el az ellenség közzül, a' többi fézlyel üzetett, 25 ágyút, 's 12 zászlót nyertek a' győzedelmesek, a' kik az ellenséggel együtt Burgosba bé mentek, 's várost el foglalták; a' Frantzia lovasfág minden ponton nyomon üzi a' meg győzetettekét. — Ez az Estremadurai Spanyol armádia, melly Madritból Burgós városának védelmezésére sebes lépésekkel ment, és a' melly Angliai fegyverrel volt fel öltöztetve, lenni meg szünt; a' Walloni testörzö seregeknek Oberstere sok Stabalis tisztekkel együtt fogságra esett. — A' Frantzia armádiának ezen verekezésben való veszteségét 12 — 15 meg hóltra, 's 50 sebbe estekre teszi a' Parisi Monitor, egyetlen egy kapitányt ölt meg az ágyú golyóbis. — Ez a' győzedelem, mellyet a' Dalmáciai Herczeg jó intézetjeinek, és azon vitezi bátorságnak lehet köszönni, mellyel az Istriai Herczeg vezérlése alatt lévő lovasfág az ellenséget meg támadta, 's körül kerítette, nagy ditsőségre szolgál a' Gen. Mouton osztály seregének. — A' Burgósi várat a' győzedelmesek el foglalták, 's jó védelmező

állapotha helyhez tették, a' hol sok tábori eleséget, bort, és magazinumokat találtak. "

„Novemb. 11. ik napján a' Bonnet |ofztály seregét a' Császár meg mustralta, 's mingyárt akkor a' St. Anderoi szoros passzusoknak kinyílásai eleibe küldötte. Ma következendöképen van a' Fr Armádiának fekvése: A' Bellunói Herczeg (Marsal Victor) a' Galliciai insurgents armádiának maradványát, melly Villarcayon és Reynosan által magát hátra vonnya, mindenütt nyomba üzi, melly hanemha a' hegyek közze veszi magát, a' győzedelmeseknek kezeket semmiképen el nem kerülheti, úgy pedig minden tábori bugazsiáját, ártilleriáját, és társzekerreit hátra hagyni kéntelenittetik. — Maga Császár Eö Felége testörző seregével együtt Burgosban van. — General Milhaud a' kórmányára bizatott dragonyos ofztály sereggel Palencia ellen marsirozik. — General Lasalle Lermat el foglalta. Illyen módon a' Galliciat és Estremadurái insurgents seregek azon egy szeptembertatban rész szerént széllyel verettek, rész szerént meg ölettek és seumivé tétettek, ámbár a' Frantzia armádiának minden Corpusai még most sem érkeztek bé Spanyol Országba, a' lovalságnak $\frac{3}{4}$ része, és a' gyalóságnak féle része még hátra van. A' tsata piatzon maradt insurgents tiszteknek leveles tákáikban találtatott jegyzésekben a' deákokból állott kompániák Brutus kompaniáinak, a' parasztokból állott batallionok pedig néhány szenteknek neveikről szent batallionoknak nevezettek. Illyenképen mindenféle rendeletlenséget és függetlenséget bé vitt Spanyol Országba az Angliai Kórmányfzék. — Az ellenségtől elnyeretett néhány zászlokra a' Spanyol Ország tzimere az Oroszlán és a' Frantzia

Sas lévén festetve, ezt amaz szellyel tépte. — Az Estremadurai insurgens ármádiának lovasága, ha csak távolról láttya is a' Frantzia lovaságot, meg szalad. — A' győzödelmes ármádiával nagyon meg vólt a' Császár elégedve, sok tiszteket fellyebb való tiztségekre emelt, sokakat másképen jutalmaztatott meg."

A' Frantzia Monitörnek Burgosban Nov. 13. ik napján költ, és ugyan azon hólnapnak 21. ik napán kiadott 3. ik bulletinnye az Augspurgi újság leveleknek 286 ik darabjában következendöképen adattatik elő: „A' Gallciai insurgens ármádiát a' Bellünei, Danczigi, és Dalmátziai Herczegek még most is üzik, fontos újságokat fogunk hallani. — A' Salamankai ifú deákok, a' kik Frantzia Országot meg hódoltatni igyekeztek, és a' Spanyol Orzági fegyvert fogott parasztok, a' kik előre felosztották magok közt a' Frantzia hadi seregektől veendő nyereségeket, magokat reménységekben meg talattattaknak lenni tapasztalják. Már is átkozzák azokat a' hazug tsabitoakat, a' kik nékiek arany hegyeket igirvén őket meglából hatatlan veszedelembe ejtették, már is átkozzák. — A' Kasztíliai terségeket el foglalták a' Frantzia lovas seregek. A' szeréntsétlen Burgos városa erőszaktétel által vétetvén meg igen szomorú ábrázatot mutat. Ezen városban, s annak vidékén 30 milliom livert érő Spanyol Orzági gyapjú talattatott, mellyet mingyárt sequestrum alá rekesztett Napoleon Császár. A' mi abból a' Szerzetesekké és insurgensekké vólt, kotyavetyén adattatik el, és az abból bé vétetendő pénz azok közt a' Frantziák közt osztattatik fel, a' kik Spanyol Országban meg károsítottak, és kipusztítottak. — A' Fr. Császár parantsolatjához képest, minden Anglia

Országi kézmivek és colonialis portékák, a' melyek az insurrectio kiütésétől fogva Spanyol Országba bé vitettek, kotyavetyére vettetnek; melyre nézve jól tselekszük az Anglus kereskedők, ha sok portékát küldenek Spanyol és Portugallia Országokba. — A' Palenciai lakosok, a' kiknek egy okos Püspökjök van, jó szívvel fogadták a' mi katonáinkat. “

Elegyes Dolgok.

A' Fels. Pruffzai Király minden Statusaiban meg tiltatta, hogy a' jelenvaló környülállások közt senki alattavalói közzül Portugallia és Spanyol Országokba se hajót, se portékát ne vigyen. — A' Pruffzai Statusokra vetett hadi adóból az Orosz Császár közbevetésére 20 milliom livert engedett el Napoleon Császár. — Az Angliai Ministerium hajlandónak lenni látatik a' Frantziakkal való meg békellésre, de minekelötte a' békességes alkudozásokba botsátkozna a' Spanyol Országi dolgoknak végét el akarja várni. — Würtenbergiában nem volt ez idén olly jó és bőv szüret, mint a' mint a' szöllös gazdák Augustusban reménylették vala. Szöllő gerezdek bövséggel voltak, de a' Septemberi és Octoberi hideg nedves időjárása miatt tökéletes megérésre nem juthattak. — A' Rénusi és Frankoniai must sem volt most olly édes mint ez előtt való esztendőekben. — A' Konstantzinápolyban lévő Austriai Csász. Internunciarius Stürmer Ur a' Fényes Porta Ministerjeivel való gyakor tanácskozási után végre hatotta, hogy a' Cs. K. vitorlás hajok a' fekete tengeren szabadon evezhessenek. — A' Bádeni nagy Herczeg rendeléséből a' Heidelbergai Catholicum és Réformatum

Gymnasiumok Novemb. 15-ik napján öfzve kaptsol-
tattak. — A' Sz. Domonkosi lakosok nagy zür.a.
varba élnek, a' mint az északi Amerikai közönséges
levelek hirdetik, a' hol egymást éri a' revolutio;
az Amerikai Szabad Statusoknak kikötőhelyeikből
még most sem mehetvén ki a' kereskedő hajók, azon
szigethe semmi eleséget nem vihetnek, és az oda
való terméseknek, úgymint kaffénak, nádméznek,
fűszerfzámuknak, dohányynak, 's több e' félenek sem-
mi kelete nintsen. — Londonban egy olly föld alatt
való bóltozatos út készítettett nem régiben, melly
a' Tamezis folyóviz alatt keresztül megyen. Sko-
tziában hasonló utat akarnak azon 12 Anglus mért-
föld szélességű, és 12 lépés mélyységű tenger ága
alatt készíteni, melly Forth of Forth név alatt
esméretes; ennek készitetése 170000 font sterling-
be kerül. — Nem régiben, Konstantzinapolyban az
ide 's tova járó Török vigyázatok egy embert, a'
ki a' Frantzia Követség palotájának udvarába bátor-
ságnak okaért bé fzaladt, onnan ki hoztak. Melly
ellen La Tour Mauburg Frantzia Agens pa-
naszt tévén, és a' Diván eleibe terjelztvén, hogy a'
külső Hatalmaságok Követjeiknek lakhelyeik szen-
tségesek, és a' nemzeti törvények szerént sérthe-
tlenek legyenek, a' Török Kormányfzék a' vigya-
zat tisztejének fejét akarta vétetni; de a' Frantzia
Agens kérésére a' halálos büntetés alól felszabadit-
tatott, és más gyengébb fenyték alá rekesztetett.

J e l e n t é s.

Alább irt illendő tisztelettel jelenti az Erd.
Hazafiaknak, hogy az 1808.ik esztendőbéli Ország

Gyűlésének Aktai már a' sajtó alól kifzabadultak, és egész tellyefségben az Öt forintokban meghatározott árron meg szereztetheknek.

Azon tellyes tzimü Urak, a' kik a' most múlt Ország Gyűlése alkalmatóságával ezen Aktáknak leg nagyobb részét meg vették, a' hátra maradt terniókat, az alább irtnak tudva lévő könyvbóltjaiban, akár Posonyban, akár Pesten, a' ki szabott árnak lefizetésével el vitethetik.

Ezen alkalmatósággal emlékezteti egyszersmind azon tellyes tzimü Urakat, a' kik az 1807-ik esztendőnek Diariumára, és Ország Gyűlésbéli Aktaira előre fizettek, és a' hátra maradt terniókat még el nem vitették, hogy azon terniókat a' praenummeratiót bizonyító irásnak visszadásával, ugyan azon könyvbóltokban Pesten vagy Budán, a' mellyekben praenumeráltak, leg későbbben a' következő 1809-ik esztendőben, Mártzius hónapnak vége felé el vitessék, mivel egyébként ezen terminusnak elfolyása után, a' hátramaradt terniók maculaturára fordítottanak, és egész tellyefségben egy nyomtatvány sem fog találatni. Az alább irt ezen terminust a' végett hozzabbitotta meg utolsó Mártziusig, hogy a' fent említett Diariumnak és Ternióknak birtokos urai, a' hátra maradt ternióknak el vitetésére időt nyerjenek, mivel valójában kár volna illy nagy müvöltü és betses munkát fogyatkozásul és egésztelemtl hagyni. — Posonyban Karátsony Hávának 4-ik napján, 1808-ik esztendőben. — Füs-kúti Landerer Mihály, Kir. privil. Nemzeti Könyvnyomtató és áros.